

Principer för ägarstyrning

Kyrkans pensionfond

2026

KIRKON ELÄKERAHASTO
SUOMEN EV. LUT. KIRKKO

1.	Inledning	1
2.	Ägarstyrning som en del av pensionsfondens placeringsstrategi	1
3.	Ägarstyrning i pensionsfonden.....	1
3.1.	Pensionsfondens förväntningar som ägare	1
3.2.	Uppföljning av sammanslutningarnas verksamhet i frågor som är av betydelse för placeringsstrategin.....	3
3.3.	Rösträtt och andra aktierelaterade rättigheter i investeringsobjekt	3
3.4.	Dialog med sammanslutningar, övriga aktieägare och intressegrupper	4
4.	Pensionsfondens personals och lednings deltagande i förvaltningen av andra sammanslutningar ...	5
4.1.	Sammanslutningar som ägs av pensionsfonden	5
4.2.	Bisyslor och förtroendeuppdrag	5

1. Inledning

Kyrkans pensionsfond fungerar som pensionsanstalt för Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Pensionsfonden ansvarar för finansieringen av de kyrkligt anställdas pensioner och för placeringen av pensionsmedlen. Det strategiska målet för pensionsfondens placeringsverksamhet är att på ett produktivt, tryggt och ansvarsfullt sätt, med beaktande av hållbarhetsaspekter, öka tillgångarna för att täcka pensionsansvaret. I all sin placeringsverksamhet beaktar Kyrkans pensionsfond ansvarsrelaterade faktorer, dvs. miljö-, samhälls- och bolagsstyrningsaspekter (ESG), samt bredare hållbarhetsteman. Genom en effektiv ägarstyrning kan man främja god förvaltningssed, hållbarhetsarbete och en långsiktig värdeutveckling i de bolag som utgör investeringsobjekt.

Principerna för ägarstyrning har utarbetats i enlighet med 9 § i lagen om Kyrkans pensionsfond (656/2023), och pensionsfondens direktion har godkänt principerna den 15 juni 2026.

2. Ägarstyrning som en del av pensionsfondens placeringsstrategi

Kyrkans pensionsfonds placeringsstrategi och riktlinjer för ansvarsfulla placeringar styr fondens placeringsverksamhet. Kyrkans pensionsfonds klimatstrategi och principerna för ägarstyrning kompletterar riktlinjerna för ansvarsfulla placeringar.

Principerna för ägarstyrning definierar pensionsfondens förväntningar som ägare samt de metoder och förfaranden genom vilka ägarstyrningen genomförs. Syftet är i första hand att påverka styrningen och verksamhetsprinciperna i pensionsfondens direkta noterade aktieplaceringar. Principerna tillämpas, i tillämpliga delar, även på indirekta placeringar. Förfarandena för ägarstyrning varierar beroende på om placeringen är direkt eller indirekt.

Viktiga utgångspunkter för pensionsfondens ägarstyrning är ansvarsfullhet, transparens, främjande av god förvaltningssed samt jämlik behandling av aktieägare. Pensionsfonden genomför ägarstyrning huvudsakligen på tre sätt: genom att delta i bolagsstämmor i de bolag som fonden äger aktier i, genom dialog med bolagen samt genom att uppmuntra kapitalförvaltare att utveckla sina rutiner för aktivt ägarskap och påverkan. Ägarstyrningen genomförs i samarbete med kapitalförvaltare, andra investerare och serviceleverantörer. Vid genomförandet av ägarstyrningen ska närstående- och insiderregler alltid beaktas.

3. Ägarstyrning i pensionsfonden

3.1. Pensionsfondens förväntningar som ägare

Pensionsfonden förväntar sig att bolagen uppvisar långsiktighet, transparens, jämlik behandling av aktieägare, hållbart värdeskapande i förhållande till risk, efterlevnad av god förvaltningssed samt efterlevnad av gällande regelverk. När det gäller direkta aktieplaceringar förväntas bolagen följa lokala bolagsstyrningskoder, gällande lagstiftning och reglering samt internationellt erkända principer för god

förvaltningssed. Inhemsk bolag förväntas följa den bolagsstyrningskod som tillämpas i Finland. Dessutom förväntas bolagen följa internationella normer och avtal. Pensionsfonden anser det viktigt att bolagen tydligt och välmotiverat redogör för eventuella avvikelser från lokala bolagsstyrningskoder eller lagstiftning. Icke-noterade bolag förväntas i tillämpliga delar följa lokala bolagsstyrningskoder och internationellt erkända principer för god förvaltningssed, med beaktande av verksamhetsmiljön samt bolagets storlek och ställning. För icke-noterade bolag finns rekommendationer och riktlinjer som stöder god bolagsstyrning och styrelsearbete.

Vid bolagsstämmor stöder pensionsfonden som huvudregel de förslag som bolagens styrelser lägger fram, förutsatt att de inte strider mot aktieägarnas intresse. I frågor som rör god förvaltningssed vill pensionsfonden särskilt framhålla följande:

Jämlik behandling av aktieägare: Jämlikhet uppnås när samtliga aktier ger lika rättigheter i bolaget, om inte annat anges i bolagsordningen. Bolagsstämman, styrelsen eller verkställande direktören får inte fatta beslut eller vidta åtgärder som ger en aktieägare eller annan part en otillbörlig fördel på bolagets eller en annan aktieägars bekostnad. Syftet med jämlikhetsprincipen är i första hand att skydda minoritetsaktieägare. Efterlevnad av principen hindrar inte utövande av majoritetsmakt, men förhindrar att vissa aktieägare gynnas på andra aktieägars bekostnad.

Styrelsen: Styrelsen ska främja bolagets och samtliga aktieägars intresse. Styrelseledamöterna representerar inte de parter som föreslagit dem. För att styrelsen ska kunna fullgöra sina uppgifter effektivt är det väsentligt att den består av ett tillräckligt antal ledamöter och att ledamöterna har tillräcklig och mångsidig kompetens samt kompletterande erfarenhet och branschkunskap. En väl sammansatt styrelse innefattar en jämn könsfördelning. Vid beredningen av styrelsens sammansättning ska även mångfald och ledamöternas oberoende beaktas.

Ledningens omsorgs- och lojalitetsplikt: Den omsorgs- och lojalitetsplikt som fastställs i aktiebolagslagen stöder genomförandet av jämlikhetsprincipen. Bolagsledningen är skyldig att omsorgsfullt verka för bolagets bästa. Bolagets intresse är att bedriva verksamhet som ligger i alla aktieägars gemensamma intresse och att generera vinst åt bolagets ägare. I praktiken innebär detta att maximera bolagets långsiktiga värde. Avvikelser från detta ändamål är endast möjliga om det uttryckligen anges i bolagsordningen.

Ersättning: Ersättning utgör kompensation för det arbete som utförs för bolaget och är ett centralt incitament för att styra och motivera bolagets ledning. Ersättning kan även användas för att binda nyckelpersoner till bolaget och säkerställa verksamhetens kontinuitet. En ändamålsenlig och konkurrenskraftig ersättningsmodell är ett viktigt verktyg för att rekrytera kompetent ledning och främjar därigenom bolagets ekonomiska framgång och god bolagsstyrning. Ersättningen ska stödja bolagets mål, strategi och långsiktiga resultat. Den ska stå i proportion till bolagets utveckling och långsiktiga värdeskapande. Transparens i ersättningsstrukturer och beslutsprocesser ger aktieägare möjlighet att bedöma ersättningens ändamålsenlighet och koppling till resultat samt underlättar jämförelser. När det gäller styrelsearvoden ska nivån jämföras med tidigare år och relevanta jämförelsegrupper. Pensionsfonden uppmuntrar även att hållbarhetsaspekter som är relevanta för verksamheten inkluderas i ersättningssystemen.

Rapportering: Pensionsfonden förväntar sig öppen och transparent rapportering om bolagets verksamhet, styrning, ersättning och hållbarhet. Transparens främjar interaktion och förtroende mellan investerare och bolaget. Rapporteringen ska vara aktuell och, utöver finansiella uppgifter, innehålla en beskrivning av bolagsstyrningen samt rapportering om hållbarhetsfrågor som är väsentliga för bolagets intressenter och strategi, samt efterlevnad av regelverk. Pensionsfonden uppmuntrar bolag att rapportera exempelvis om klimat- och naturrelaterade frågor i enlighet med etablerade rapporteringsrekommendationer.

Hållbarhet: Att agera i bolagets intresse förutsätter ofta att samhälleligt accepterade verksamhetssätt följs, såsom att beakta hållbarhets- och ansvarsaspekter samt främja en etisk företagskultur, även i situationer där lagstiftningen inte uttryckligen kräver det. Det ligger ofta även i bolagets intresse att föra dialog och samverka med sina intressenter. I egenskap av ansvarsfull investerare är det av central betydelse för pensionsfonden att bolagen verkar ansvarsfullt och hållbart. Pensionsfonden uppmuntrar bolag att utarbeta hållbarhetsstrategier och fastställa hållbarhetsmål. Pensionsfonden ser i princip positivt på stämmoförslag som främjar hållbarhet i enlighet med fondens riktlinjer för ansvarsfulla placeringar och klimatstrategi.

3.2. Uppföljning av sammanslutningarnas verksamhet i frågor som är av betydelse för placeringsstrategin

Största delen av pensionsfondens placeringar görs i fondform, varvid uppföljningen av bolagens verksamhet i första hand är kapitalförvaltarnas ansvar. Pensionsfondens placeringsorganisation bedriver också egen analys och uppföljning som en del av portföljförvaltningen och för en aktiv dialog med kapitalförvaltarna. Kapitalförvaltarnas portföljförvaltare använder i sitt arbete bland annat bolagens rapportering, möten samt kapitalförvaltarnas egna databaser och databaser som tillhandahålls av externa serviceleverantörer.

Pensionsfonden får även information om sina investeringsobjekt genom de metoder för aktivt ägarskap och påverkan som beskrivs i avsnitt 3.4 och utnyttjar denna information i dialogen med kapitalförvaltarna.

3.3. Rösträtt och andra aktierelaterade rättigheter i investeringsobjekt

Bolagets högsta beslutande organ är bolagsstämman, där aktieägarna utövar sin beslutanderätt. Ordinarie bolagsstämma ska hållas en gång per år. Extra bolagsstämma ska hållas på begäran av aktieägare, om de aktieägare som framställt begäran om behandling av en viss fråga tillsammans innehar minst 10 procent av bolagets aktier.

Till bolagsstämmans beslutanderätt hör de ärenden som föreskrivs i lag eller i bolagsordningen, såsom arvoden och val av styrelseledamöter och revisorer, fastställande av bokslut och beslut om utdelning av medel, beviljande av ansvarsfrihet för ledningen, beslut om ändringar i bolagsordningen samt beslut avseende bolagets aktier eller aktiekapital. Även den ersättningspolicy och ersättningsrapport för bolagets organ som avses i bolagsstyrningskoden behandlas på bolagsstämman.

Deltagande i och röstning vid bolagsstämmor utgör en väsentlig del av pensionsfondens ägarstyrning. Pensionsfonden gör placeringarna i regel via externa kapitalförvaltare, varvid samarbetet med kapitalförvaltarna är centralt. Pensionsfonden äger även aktier direkt genom diskretionära mandat.

När det gäller finländska aktieinnehav deltar pensionsfonden i bolagsstämmor i samarbete med den kapitalförvaltare som ansvarar för aktiemandatet. Inför bolagsstämamosongen kommer man överens om praktiska arrangemang med kapitalförvaltaren och gör en arbetsfördelning för deltagande i bolagsstämmor. För kapitalförvaltare av aktiemandat finns särskilda praktiska riktlinjer. Om de förslag som ska behandlas på bolagsstämman avviker från pensionsfondens riktlinjer eller om ytterligare information behövs, tar pensionsfonden i samarbete med kapitalförvaltaren kontakt med bolaget före bolagsstämman. Pensionsfonden kan vid behov även delta i förslag som aktieägare lämnar till bolagsstämman.

Pensionsfonden kan även ha direkta aktieinnehav i andra geografiska områden, varvid ägarstyrningen till exempel kan omfatta användning av en extern tjänsteleverantör för proxy voting i samband med röstning. I dessa fall säkerställs att ägarstyrningen ligger i linje med pensionsfondens mål och riktlinjer.

Vid fondplaceringar ansvarar kapitalförvaltaren för ägarstyrningen. Eftersom fondplaceringar utgör en betydande del av pensionsfondens tillgångar utvärderas kapitalförvaltarnas principer och praxis noggrant både i urvals- och uppföljningsskedet. Ett centralt uppföljningsverktyg är den årliga ESG-enkäten, där kapitalförvaltarnas arbete med aktivt ägarskap och påverkan analyseras. Därtill ger kapitalförvaltarnas PRI-rapporter, upprättade enligt principerna för ansvarsfulla investeringar, samt separata hållbarhetsrapporter information om hur aktivt ägarskap och påverkan genomförs.

3.4. Dialog med sammanslutningar, övriga aktieägare och intressentgrupper

Utöver bolagsstämmor för pensionsfonden och dess kapitalförvaltare dialog med de sammanslutningar som fonden äger, andra aktieägare och intressenter.

Representanter för pensionsfonden träffar årligen bolagens representanter, exempelvis i frågor som rör ansvarsfullhet. Tillsammans med kapitalförvaltarna för aktiemandaten kan man besluta vilka bolag som ska träffas. Därtill träffar kapitalförvaltarna och för diskussioner med bolagen självständigt som en del av sin investeringsanalys.

När det gäller fondplaceringar följer pensionsfonden fondernas verksamhet och praxis genom regelbundna portföljförvaltarmöten samt en årlig ESG-enkät. Under portföljförvaltarmötena behandlas frågor som rör aktivt ägarskap, påverkan och ägarstyrning. ESG-enkäten används dessutom för att utvärdera kapitalförvaltarnas arbete inom aktivt ägarskap och påverkan, och pensionsfonden ger återkoppling till kapitalförvaltarna utifrån sina iakttagelser och förväntningar.

Pensionsfonden bedriver även påverkansarbete gentemot bolag i samarbete med externa serviceleverantörer. Med beaktande av pensionsfondens resurser är samarbetet med serviceleverantörer effektivt och möjliggör att behoven, resurserna och målen hos flera investerare kan förenas. Påverkansarbetet kan exempelvis fokusera på normbaserad påverkan samt tematiskt påverkansarbete, där pensionsfonden väljer hållbarhetsteman som är viktiga för dess verksamhet.

Olika investerarinitiativ utgör en väsentlig del av pensionsfondens påverkansarbete. Flera ägare kan delta i ett investerarinitiativ, vars syfte är att genom en så bred och inflytelserik ägarbas som möjligt påverka bolagens verksamhet.

4. Pensionsfondens personals och lednings deltagande i förvaltningen av andra sammanslutningar

4.1. Sammanslutningar som ägs av pensionsfonden

Kyrkans pensionsfonds operativa ledning och personal deltar som huvudregel inte i styrelser eller förvaltningsråd i börsnoterade bolag, för att undvika intressekonflikter. Pensionsfonden kan samarbeta med andra ägare och ägargrupper för att främja valet av högkvalitativa styrelser, till exempel genom nomineringskommittéer. Utöver börsnoterade bolag kan pensionsfonden direkt äga fastighets- och bostadsbolag samt bolag som direkt betjänar fondens fastighetsverksamhet, där fonden utövar direkt ägarinflytande.

I placeringsfonder och illikvida fondplaceringar strävar pensionsfonden efter att övervaka investeringsobjektens resultat och framgång på motsvarande sätt som vid direkta placeringar. I så kallade klubbinvesteringar inom illikvida investeringar, där ett onoterat bolag ägs gemensamt av två eller flera investerare, kan en medlem av pensionsfondens personal även fungera som styrelseledamot. Pensionsfonden kan vid behov utse en representant till investeringsrådet i en fond avsedd för långsiktigt ägande eller till motsvarande expertorgan, om detta anses nödvändigt med tanke på genomförandet, övervakningen och resultatet av placeringsverksamheten.

4.2. Bisysslor och förtroendeuppdrag

Principerna för ägarstyrning beskriver pensionsfondens riktlinjer för personalens deltagande i styrelser, förvaltningsråd och motsvarande organ i andra sammanslutningar eller stiftelser. Som bisysslor och förtroendeuppdrag räknas inte uppdrag såsom medlemskap i bostadsaktiebolags styrelser eller andra förtroendeuppdrag som inte är relaterade till pensionsfondens personals arbetsuppgifter.

Pensionsfondens personals deltagande i andra sammanslutningars förvaltningsorgan får inte äventyra skötseln av personens arbetsuppgifter inom pensionsfonden, försvåra investeringsbeslut eller äventyra oberoendet. Direktören för pensionsfonden beslutar om personalens deltagande i andra sammanslutningars förvaltningsorgan. Beslut om pensionsfondens direktörs deltagande i andra sammanslutningars förvaltningsorgan fattas av kyrkostyrelsens kanslichef. Deltagande i sådana organ förutsätter alltid att beslutsfattaren bedömer frågor som rör insiderstatus, närstående, jäv och intressekonflikter.

I enlighet med 10 § i lagen om Kyrkans pensionsfond (656/2023) upprätthåller pensionsfonden en uppdaterad och offentlig förteckning över förtroendeuppdrag på sin webbplats.